

COÒPOLIS
ateneu cooperatiu de Barcelona

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2018-19

Cercle de Migracions

ÍNDEX

1.Introducció >>> 3

2.Definició del cercle >>> 6

3.Eixos >>>

A) Diagnosi i visibilització al territori (eix A) >>> 13

B) Creació de cooperatives(eix B) >>>

C) Transformació a cooperativa (eix C) >>> 31

D) Relleu cooperatiu (eix D)>>> 35

E) Món educatiu (eix) >> 39

F) Prescriptores i gestories (eix F) >>> 45

4.Reflexions finals i reptes de futur >>> 48

1. INTRODUCCIÓ

Una de les premisses fonamentals de l'ESS és que l'economia ha de posar les persones al centre i no els guanys. Malauradament avui dia la composició de la majoria d'iniciatives d'economia solidària i transformadora no reflecteix la composició diversa de la societat, i això fa que deixi de ser una eina a l'abast d'amplis sectors socials, especialment de les classes més empobrides, incloses una àmplia franja de població migrada: el 17% de la població barcelonina ha quedat relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones).

És així com les persones migrades constitueixen un dels sectors més colpejats de la crisi i que més pateix la vulneració dels seus drets. Aquesta situació, però, no només afecta a les persones nascudes en països extracomunitaris, sinó fins i tot als qui -havent nascut dins del territori- per les seves arrels familiars són contemplats com a "foranis", essent objecte de discriminació i racisme: les persones racialitzades.

Assenyalar, però, que les persones migrades són un sector hiperexplotat de la societat és insuficient a l'hora de clarificar el funcionament del sistema capitalista, que des de sempre ha necessitat d'"exèrcits de reserva" de mà d'obra per garantir

sous a la baixa. Avui, a més, li calen persones invisibilitzades, sense cap dret: els anomenats "sense papers". I en el cas de les persones que tenen papers, també constitueixen una reserva de mà d'obra per a tasques poc valorades, sense tenir en compte la seva qualificació o l'expertesa professional. Tots pateixen diverses expressions d'un racisme social i institucional, hereu d'una mentalitat colonial, que inclou les lleis i el funcionament de les institucions, les identificacions policials per perfil racial, la criminalització de la venda ambulants, el rebuig veïnal als joves migrants, el tractament paternalista de gran part dels programes que desenvolupant accions amb persones d'origen divers, entre d'altres.

Enmig d'aquesta situació les persones migrades fan servir mecanismes sense els quals la seva vida a Catalunya i el seu vincle amb els llocs d'origen no seria viable: el veu a veu per trobar algun tipus d'ingrés econòmic, les xarxes informals de cures, els grups d'estalvi (tal com la CAF - Comunitats autofinançades), així com també emprendre col·lectivament projectes econòmics, molts d'ells nodrits de pràctiques pròpies dels països d'origen i que s'adapten al context local.

La majoria d'iniciatives econòmiques que desenvolupen les persones d'origen divers pertanyen al que poden anomenar "economia de supervivència", donant-se a terme sense possibilitat de ser eina per accedir a cap dret, justament pels

obstacles de la llei d'estrangeria i tot un seguit de normatives que no tenen cap perspectiva diferencial envers les persones migrades.

Les accions desenvolupades pel **Cercle de Migracions i Economia Cooperativa** dins aquesta edició de la subvenció d'Ateneus Cooperatius han posat en evidència les dificultats que tenen les persones provinents de països extracomunitaris per engegar un projecte econòmic amb els principis de l'ESS, de l'economia comunitària o popular, com s'anomena en altres llocs: feblesa de la xarxa social, manca de renda del temps i econòmica, absència de fonts de finançament, els obstacles legals que imposa la Llei d'estrangeria en tot el que té a veure amb permisos de residència i treball i la persistència d'un racisme social que reproduïx estereotips i acaba justificant la violència institucional envers les persones migrants.

És aquesta realitat i, sobretot la necessitat de transformar-la, el motiu que va donar lloc al naixement del Cercle de Migracions, a partir de l'estudi del perfil dels projectes acompanyats per Coòpolis i d'altres accions que venien desenvolupant entitats com a Migress; de les experiències de les dificultats de projectes cooperatius de persones migrades en la seva consolidació tal com Diomcoop, que es posava en qüestió la composició gairebé homogènia de les entitats de

l'ESS, que es va decidir posar fil a l'agulla amb la creació d'un dispositiu que tingui en compte les necessitats i particularitats de les persones migrades, així com abordar dins les pròpies entitats la pròpia composició en relació al origen dels seus participants.

Abordar el debat de com l'actual normativa d'estrangeria vulnera els principis de l'ESS; tals com el de l'**adhesió voluntària**, impedit que qualsevol persona que comparteix el seu ideari i vulgui ser part d'una cooperativa pugui fer-ho lliurement, o el d'**autonomia i independència**, exigint que tots els socis treballadors tinguin contracte laboral de jornada completa perquè una persona en situació irregular pugui vincular-se com a soci i accedir al permís de treball.

La lluita política comuna és la derogació de la Llei d'estrangeria. Aquest objectiu va de la mà de mesures que afavoreixin l'emprenedoria col·lectiva com a eina per a enfortir l'economia productiva, generant llocs de treball de qualitat dins de la població migrada i racialitzada, i deixar de prioritzar el capital financer, com ve passant amb grups econòmics, que entre altres coses, es dediquen a l'especulació immobiliària.

Mentrestant s'aconsegueixen aquests canvis legislatius de fons, l'ESS comença a fer passes cap a un teixit intercultural, tot i que encara falta molt per recórrer. Els resultats del

Balanç Social de la XES d'enguany, del qual van participar cent vuitanta-una (181) entitats sobre la presència de persones d'origen divers dins de les organitzacions de l'Economia social i solidària catalana, van donar resposta de la seva marginal presència. Només un 4% del socis/ies treballadors/es són persones de països extracomunitaris i un 2% són persones treballadores racialitzades (veure peu de pàg). Aquesta és la dimensió del repte: que la presència, avui dia marginal, doni pas a un ecosistema econòmic alternatiu que reflecteixi la composició diversa de casa nostra i que veritablement estigui al servei de les necessitats dels sectors populars, que inclouen a les persones migrades.

Els obstacles que avui dia tenen les persones migrades per formar part d'una cooperativa no és només la llei d'estrangeria. Moltes persones amb la formació i coneixement que tenen permís de treball i a més, que han nascut a Catalunya, tampoc no hi són presents. Cal revisar les pràctiques de les pròpies organitzacions i la forma com aborden la diversitat, i construir col·lectivament estratègies que permetin superar els obstacles en la construcció d'una economia transformadora a l'abast de totes les persones.

Enfortir la intercooperació i donar visibilitat a les iniciatives que neixen i, que afortunadament estan creixent, és fonamental: Mujeres Pa'lante, Diomcoop, Alencoop, t.i.c.t.a.c,

Top Manta, Col·lectivaT, CoopHalal, Mescladis, per anomenar algunes d'elles. La persistència d'aquests projectes i el seu enfortiment, el naixement de molts altres que permetin dignificar les vides dels seus protagonistes és el camí perquè casa nostra sigui veritablement un lloc d'acollida.

2. Definició del cercle

2.1. Objectius

El principal objectiu de les tasques del Cercle de Migracions i economia cooperativa és donar a conèixer el model cooperatiu a la població migrada com eina de resolució de llurs necessitats econòmiques, socials i culturals i fomentar la creació de cooperatives i augmentar l'ocupació en l'àmbit de l'ESS dins del col·lectiu de persones migrades i així contribuir a un teixit local intercultural.

Objectius específics

1. Promoure i difondre els principis d'economia social i solidària i el cooperativisme entre el col·lectiu de persones migrades i les seves organitzacions socials.
2. Fomentar la creació de cooperatives de persones migrades com a forma col·lectiva de resolució de necessitats econòmiques, laborals, socials i culturals, oferint acompanyament tècnic en tot el procés.
3. Afavorir la perspectiva i pràctiques interculturals dins les entitats locals del teixit social i solidari, especialment aquelles amb poca diversitat d'origen dins les seves estructures.

4. Oferir eines tècniques i coneixements especialitzats a les organitzacions i personal tècnic que vulgui apropar-se a la interculturalitat i incorporar-la en el seu que fer.
5. Contribuir a la regularització de persones migrants en situació irregular, generant ofertes de treball per compte aliena/pròpia i contribuir a l'obtenció d'autoritzacions de treball per part de persones estrangeres que disposen de residència sense permís de treball des de l'ESS.

2.2. Entitats que el formen

En aquesta edició de la convocatòria van formar part del Cercle l'Associació MigrESS – Migració i Economia Social i Solidària, Diomcoop i IACTA Sociojurídica i s'ha comptat amb l'àrea de suport de Coòpolis, especialment a l'acompanyament de la Ciutat Invisible.

Per informació detallada de cadascuna de les entitats, veure la Memòria de l'Ateneu.

2.3. Resum d'actuacions del Cercle

OBJECTIUS	Activitats	Dates
A.1. Identificació i selecció de bones pràctiques en relació a l'interculturalitat i la diversitat d'origen dins els projectes; realització i sistematització de entrevistes a les entitats seleccionades; elaboració i maquetació de les fitxes segons el model normalitzar per a recollida d'informació.	Disseny, selecció d'entitats i programació d'entrevistes	Abril i maig de 2019
	Treball de camp, realització de 14 entrevistes	Juny a juliol de 2019
	Sistematització d'entrevistes realitzades	Agost i setembre de 2019
	Presentació pública del recull de bones pràctiques	Octubre de 2019
A.3. Identificació, creació i participació en xerrades, fires o tallers que des de els diferents nodes/xarxes territorials s'estan duent a terme per promoure l'economia cooperativa als barris de la ciutat de Barcelona. Elaboració de com a mínim 2 articles d'opinió	Aportació als criteris dels Premis Micaela Chalmeta. Inclusió de criteris de diversitat d'origen i promoció de l'interculturalitat	Gener a maig de 2019
	Participació al cicle: Drets Laborals i estrangeria per a treballadores de la llar	
	Participació a la Taula Rodona "RedESS Juntes es més fàcil" dins la 1ra Fira d'Economia Social l'Hospitalet	Abril i maig de 2019 Octubre de 2019

	Elaboració i publicació de tres (3) articles	Juliol i setembre de 2019
A.4 Participació a la XES i la seva comissió d'interculturalitat, a la comissió Balanç Social i al PAM A PAM per fer seguiment a l'aplicació dels nous indicadors vinculats amb població migrant i racialitzada en el Balanç Social i als criteris del mapa del PAM A PAM. Dinamització del Cercle per tal de fomentar noves participacions de projectes d'economia cooperativa de població migrada	Participació a les reunions regulars de la XES (Assembleas, Comissió Ampliada)	Desembre de 2018 a octubre de 2019
	Participació en l'elaboració de les 15 mesures cap a l'Economia Social i Solidària als municipis	Març a l'abril de 2019
B1.1. Realització de xerrades amb persones i projectes de col·lectius migrants i/o amb diversitat d'origen interessats en conèixer la fórmula cooperativa. Participació en l'elaboració i promoció de concursos que fomentin la creació de cooperatives	Convocatoria, disseny i realització de set (7) xerrades adreçades a persones d'origen divers on es van promoure els principis de l'ESS	Desembre de 2018 a juny de 2019
	Participació en el disseny de criteris que tinguin en compte la diversitat i participació en el jurat del Premis Micaela Chalmeta	Gener a maig de 2019
B1.2. Realització de tutories a persones o col·lectius de migrants en relació a requeriments estrangeria sobre la seva incorporació o per engegar projectes cooperatius	Assessorament personalitzat a cinc (5) projectes per a la realització de tràmits d'estrangeria per l'incorporació societaria de persones migrants a entitats de l'ESS	Desembre a setembre de 2019

B.1.3. Realització de sessions col·lectives de consolidació a un projecte acompanyat des del Cercle que tingui necessitats específiques	Sessions col·lectives a tres (3) projectes: Mujeres Pa'lante, La Selva i Col·lectivaT	Novembre 2018 a setembre 2019
B1.4. Acompanyament a un projecte per dissenyar estratègies de consolidació	Sessions d'assessorament amb CoopHalal	Juny a octubre de 2019
B2.1. Diagnosi sobre les mancances i oportunitats al territori de necessitats que tingui la població migrada i que es puguin resoldre des de iniciatives impulsades des de l'ESS.	Disseny i definició de l'univers a enquestar. Realització de 200 enquestes a persones d'origen divers. Sistematització de resultats	Gener a juny de 2019
B2.3. Realització de sessions d'acompanyament de projectes que vulguin cooperativitzar la seva activitat o iniciar una de nova en format cooperatiu	Realització de sessions d'acompanyament a vuit (8) projectes	Novembre 2018 a octubre 2019
C1.1. Disseny, convocatòria i realització de tallers adreçats a associacions de persones migrants o d'origen divers que estiguin interessades en cooperativitzar la seva activitat.	Realització de sessions formatives a tres (3) projectes amb diversitat d'origen en format d'acompanyament.	Març a l'octubre de 2019

C1.2. Disseny, convocatòria i realització de tallers adreçats a professionals estiguin interessades en cooperativitzar la seva activitat.	Accions formatives adreçades a membres de entitats locals al voltant de drets laborals en general i específicament a persones treballadores de les cures i la llar, i procediments per a la seva regularització (2)	Desembre de 2018 i juny de 2019
	Accions formatives adreçades a membres d'entitats de l'ESS per incloure l'antiracisme dins el principis de l'ESS	Maig de 2019
C1.3 Realització de taller/xerrades formatives sobre estrangeria i autoocupació (constituir projectes cooperatius) adreçat a persones migrants	Realització de tallers adreçades a persones d'origen divers per tal de donar-los informació en relació a processos de regularització i els drets laborals de persones que és dediquen a tasques de cures i de la llar.	Desembre de 2018, maig i juny de 2019
C2.1. Acompanyament a un projecte associatiu que vulgui cooperativitzar la seva activitat	Acompanyament a un projecte associatiu que vulgui cooperativitzar la seva activitat (Top Manta)	Novembre 2018 a octubre 2019
D. Convocatòria, organització logística i metodològica de la I Fira d'Economia solidària migrant i diversa	Realització de reunions preparatòries, procés d'inscripció i participació de 92 projectes econòmics a la I Fira d'Economia solidària migrant i diversa	Gener a juny de 2019

D1.1 Realització d'una campanya de comunicació adreçada a empreses properes al tancament per tal de donar-li continuïtat en format cooperatiu, amb èmfasi en projectes de població migrada o d'origen divers	Campanya de comunicació adreçada a projectes de població d'origen divers per donar a conèixer l'iniciativa de la Fira i el Cercle de migracions. Aquesta campanya també buscava motivar la participació com a públic de persones del teixit local i públic en general.	Març al juny de 2019
D2.1 Realització d'una activitat de sensibilització adreçada a empreses i projectes del territori per tal de donar a conèixer la fórmula cooperativa per donar-li continuïtat a la seva activitat empresarial	Presentació pública de la Fira on es van donar a conèixer els projectes participants la fórmula cooperativa com a opció per les seves iniciatives econòmiques, així com el Cercle de migracions com a iena per acompanyar aquest processos.	Juny de 2019
D3.1. Acompanyament a un projecte de relleu cooperatiu	Acompanyament a un projecte participant a la Fira	Març de 2019 a setembre de 2019
E1. Tallers adreçats a Centres educatius amb alta presència de joves migrants i racialitzats	Disseny dels tallers, difusió, organització i realització de tallers i altres activitats a centres educatius	Gener a juny de 2019
E3. Realització de visita a experiències cooperatives de persones d'origen divers	Visites realitzades a cooperatives de composició diversa: Mujeres Pa'lante, Sindicat Popular de venedors ambulants i t.i.c.t.a.c.	Maig, juny i octubre de 2019
E5. Realització de tallers de formació a persones migrades estudiants de tots els nivells del cursà de català al CNL.	Disseny, organització i realització d'un taller amb estudiants del CNL	Juny de 2019

<p>F.1. Identificar possibles inquietuds i necessitats entre gestors, tècnics i altres prescriptors per crear espais per compartir coneixements i posterior elaboració d'un pla d'actuació</p>	<p>A partir dels resultats de les enquestes realitzades es van realitzar contactes amb dues cooperatives (CoopHalal i Coop57) per començar a donar resposta, proposant que s'obrin línies d'acció de les seves entitats per tal de donar-lis respost</p>	<p>Octubre de 2019</p>
<p>F.2. Realització de tallers sobre possibilitats de contractació o incorporació de persones migrants a entitats de l'ESS, en funció de la seva situació administrativa des de la normativa d'estrangeria, adreçada a prescriptors i professionals de l'àmbit de les assessories i gestories</p>	<p>Disseny, convocatòria i realització de tres tallers adreçats a prescriptors per tal de donar a conèixer els processos d'arrelament que permetin l'incorporació de persones d'origen divers a entitats de l'ESS</p>	<p>Novembre de 2018, maig, juny i juliol de 2019</p>

2.4. Indicadors generals

A les tasques realitzades durant aquest curs pel Cercle de Migracions hem aconseguit arribar a més de **384 participants**. S'ha de tenir en compte que pel perfil de les persones d'origen divers amb les que fem les nostres actuacions, el registre comtempla només les persones que tenen document d'identificació, és a dir, tenim un subregistre que no permet comptabilitzar veritablement el número de participants. De cara al futur, aquesta feblesa de la recollida de dades s'hauria de tenir en compte.

D'altra banda, també hem de dir que des del Cercle estem arribant a una temàtica fins ara desconeguda i abordant un aspecte poc tractat, com és la manca de diversitat dins el teixit de l'ESS local, i en general, de les organitzacions socials. Això ha fet que durant aquest curs s'hagin rebut demandes d'altres Ateneus interessats a realitzar accions d'aquest tipus, però al seu territori no hi ha encara actors socials que puguin dinamitzar-ho, raó per la qual hem plantejat la possibilitat de poder col·laborar puntualment en alguns casos, però hem tingut que renunciar a altres, en quan la convocatòria es

rígida a l'hora de definir el territori que pot ser cobert per les accions del Cercle. Aquesta circumstància també podria ser revisada ja que el Cercle, que es únic a Catalunya, pogués tenir una cobertura territorial més ampla.

S'han acompanyat 20 projectes en diferents nivells del procés de creació i consolidació; des de la realització del procés d'acollida, fins a l'acompanyament de la creació d'una cooperativa abans de la seva posada en marxa (alta IAE i contractes). Els projectes de persones d'origen divers tenen les seves pròpies particularitats donat que moltes de les persones que hi participen tenen condicions econòmiques precàries i per tant, poca renda del temps, situació que ha fet que els processos d'acompanyament moltes vegades siguin lents. Pel que fa a les contractacions, tot i tenint en compte el problema que genera la Llei d'estrangeria a l'hora de donar accés al mercat laboral, s'han aconseguit 17 insercions.

3. Eixos

A. Diagnosi i visibilització de l'economia social, solidària i cooperativa al territori

Introducció

Una de les aportacions més importants que es fa des del Cercle de Migracions és la visibilització de pràctiques d'interculturalitat que avui dia desenvolupen organitzacions de l'ESS. Es tracta de contribucions de processos socioeconòmics impulsats per persones d'origen divers, molts dels quals s'enriqueixen amb pràctiques dels seus països d'origen, que d'incorporar-se en les bones pràctiques de les entitats locals, redundaran en l'enfortiment del mercat social i seran un pas important que reflecteix la composició heterogènia de la societat, de la qual prop d'un 17% són persones migrants.

Aquest procés ha inclòs la nostra participació com a entitats i

Cercle de Migracions en diferents activitats i espais de reflexió, on es van presentant per una banda, les reflexions que van donar origen al Cercle, així com les propostes que es vénen construint-se per fer de la interculturalitat i l'antiracisme principis de l'economia social i solidària transformadora.

Catàleg de bones pràctiques

L'antiracisme és un instrument transformador de l'economia social i solidària, o bé l'horitzó és una societat sense racisme i el cooperativisme és una de les eines per aconseguir aquest destí? Aquesta és la pregunta vertebral de tot un seguit de converses que vam tenir amb 14 entitats de l'economia social i solidària de Barcelona durant aquest estiu. Gairebé totes aquestes entitats que vam participar en el procés de reflexió col·lectiva estan creades per persones d'origen divers i altres, les menys, tenen composició mixta¹.

¹ Veure Annex 1. Format d'entrevista

² Veure Annex 2., on es troba el resum d'aquest recull

El disseny de la metodologia que es va fer servir va ser el producte del treball col·lectiu de persones integrants d'origen divers de cinc entitats de l'Economia Social i Solidària: Associació Migress, Diomcoop, lacta, La Ciutat Invisible i Col·lectivaT. Es preveia la presentació d'aquest catàleg en l'edició d'aquest any de la FESC, però a causa de la situació política del país, va haver d'ajornar-se, atès que diverses de les activitats programades van ser cancel·lades, però es va poder fer una socialització de la metodologia així com les troballes generals amb una activitat que va substituir la presentació del catàleg.

A continuació el llistat de les entrevistes dutes a terme²:

Entrevistes realitzades	
1. Sepra (Cooperativa) - 11.07.2019	8. MigrESS (Associació) - 25.07.2019
2. Espai La Tregua (Associació) - 05.07.2019	9. Diomcoop (Cooperativa) - 26.07.2019
3. La Troca (Associació) - 09.07.2019	10. Mujeres Pa'lante (Cooperativa i associació) - 31.07.2019

4. Iacta Sociojurídica (Cooperativa) - 12.07.2019	11. t.i.c.t.a.c (Cooperativa i associació) - 31.07.2019
5. Aula d'Idiomes (Cooperativa) - 12.07.2019	12. La Selva (Cooperativa) - 01.08.2019
6. CoopHalal (Cooperativa) - 17.07.2019	13. Sindicat popular de venedors ambulants (Associació) - 30.07.2019
7. Ultramarinos (Cooperativa) - 22.07.2019	14. La Ciutat Invisible (Cooperativa) - 7.08.2019

>> Presentació de la metodologia del Catàleg a la FESC (26.10.2019). Participants 10

S'havia programat la presentació del Catàleg de Bones pràctiques interculturals en l'edició del present any de la FESC, però va haver de replantejar-se el format d'aquesta activitat pel fet que coincidia amb les mobilitzacions programades per a aquest dia, i que des de la FESC es recolzaven. Llavors es va realitzar la presentació de la metodologia utilitzada en la identificació de les bones pràctiques així com l'objectiu d'aquest catàleg.

A.e.1. Identificació i participació en actes, xerrades, fires que s'estan duent a terme al territori.

Durant l'execució de la subvenció, des del Cercle es va poder participar en les següents activitats:

>> Participació al BIZ Barcelona (12 de juny de 2019)

Coòpolis va participar en aquesta edició del BizBarcelona presentant els recursos de què disposa per a l'acompanyament de projectes de format cooperatiu que vulguin desenvolupar-se a Barcelona. Des del Cercle aquests dispositius es complementen amb un enfocament diferencial per a persones d'origen divers.

>> Inclusió de criteris de diversitat d'origen i promoció de la interculturalitat als Premis Micaela Chalmeta.

A l'edició d'enguany s'han incorporat en els criteris a avaluar per a l'obtenció dels premis, una perspectiva que busca incentivar la diversitat d'origen dins dels projectes premiats, a més a més dels altres que ja en venen valorant des d'anys anteriors. De fet, dins dels guanyadors es van incloure el Sindicat Popular de Venedors Ambulants, "Usar y Reusar" i Rizoma; projectes que tenen a la seva composició persones migrants, tal com a la menció especial al projecte Saberes y Sabores de Sindihogar³.

>> Participació al cicle: Drets Laborals i estrangeria per a treballadores de la llar (26 d'abril i 3 de maig)

Aquest cicle es va coordinar amb Barcelona Activa - Punt de drets laborals, i es va adreçar a persones migrades treballadores de la llar. Vam participar al disseny, difusió i realització del cartell, així com a tallerista a la segona sessió: "Drets laborals i procés de regularització".

³ Veure Annex 2. Bases dels Premis Micaela Chalmeta

Va comptar amb la participació de persones que desenvolupen tasques relacionades amb treballs de les cures i la neteja, sobretot del districte de Sants.

>> Participació a la Taula Rodona "RedESS Junes és més fàcil" dins la 1ra Fira d'Economia Social a l'Hospitalet, organitzat per la XES Hospitalet (4 d'octubre de 2019)

La necessitat d'apropar l'ESS als sectors populars de la societat i incloure una perspectiva intercultural ja es veu reflectida en iniciatives de la Xarxa d'Economia solidària als territoris, tal com a la 1ra edició de la Fira de la XES a l'Hospitalet, on vam ser convidats com a Cercle Migracions per presentar les seves propostes i el treball que desenvolupa.

Generació de coneixement i reflexions, articles publicats

>> Editorial: Alternatives econòmiques des de la diversitat.

Publicat en la Revista mensual de Cooperació Catalana No. 432 de juny de 2019 (https://issuu.com/fundaciocagales/docs/cooperacio_catalana432/5) on vam presentar els objectius de la I Fira d'Economia solidària migrant i diversa, i és va convidar al públic en general a participar en aquesta primera mostra.

>> Article: "Migració i ESS: Fent passes cap a una economia transformadora per a totes".

Publicat a la Revista Catarsi online (<https://catarsimagazin.cat/migracio-i-ess-fent-passes-cap-a-una-economia-transformadora-per-a-totes/>)

>> Article: "La regularització de les persones migrants mitjançant la forma legal de cooperatives. Reptes i desafiaments actuals per a l'ESS"

Publicat a la Revista de Cooperació Catalana No.435, pp. 16-19 (https://issuu.com/fundaciocagales/docs/cooperacio_catalana_435_ok)

A.e. Enfortiment de la presència de persones d'origen divers en xarxes d'articulació de l'ESS

>> Participació als criteris del Balanç social

S'ha definit com un espai estratègic la Xarxa d'Economia solidària de Catalunya (XES), on també s'està promovent el debat al voltant de la necessitat d'incorporar la interculturalitat com a valor d'una economia transformadora. Aquesta participació s'ha traduït en la inclusió d'indicadors en relació a la diversitat dins les entitats que omplen el Balanç Social. Els resultats donen que només 5% de les persones treballadores són extracomunitaris i 2% són persones racialitzades (http://mercatsocial.xes.cat/wp-content/uploads/sites/2/2016/04/informe-mercatsocial-2018_final.pdf). Transformar aquesta manca de diversitat és el repte que des del Cercle Migracions i Coòpolis estem buscant propiciar.

>> Participació en l'elaboració de les 15 mesures cap a l'Economia Social i Solidària als municipis

També es van incloure a les 15 mesures cap a l'Economia Social i Solidària als municipis, que es van presentar durant el procés electoral per ser tinguts en els programes electorals, diferents aspectes que permetien desenvolupar polítiques públiques que puguin promoure l'ESS als municipis amb una perspectiva intercultural (http://xes.cat/wp-content/uploads/2019/04/15mesures_2019.pdf). El Cercle va participar a la presentació pública de les 15 mesures del 5 de maig de 2019.

El Cercle va participar d'espais interns de debat de la XES, tal com les reunions de la Comissió Ampliada del 28 de novembre de 2018, 9 de gener, 20 de febrer 15 de maig i l'Assemblea extraordinària del 28 de febrer del 2019.

// Reptes de futur

Les tasques que es venen realitzant des del Cercle de migracions i la discussió sobre la necessitat de disposar d'eines d'acompanyament que tinguin en compte la diversitat d'origen comença a ser referent en tot el territori català. Aquesta situació s'enfronta amb el repte de poder incidir en l'acompanyament a processos en altres punts del territori i que augmenti el nivell d'articulació entre ells, promovent la intercooperació.

Aquest debat ha d'estar present en espais de generació de coneixement i l'extensió sobre les implicacions que té la llei d'estrangeria en el desenvolupament de projectes econòmics de persones migrants així com sobre cooperatives locals que vulguin incorporar persones migrades.

B.Creació i desenvolupament de cooperatives

B.1.a. Accions per a la creació de les diferents classes de cooperatives

Les accions realitzades des del Cercle van incloure diverses activitats adreçades a persones d'origen divers per tal de donar a conèixer la fórmula cooperativa i vam realitzar set accions amb la participació de 96 participants. De nou hem de dir que el fet pel qual els indicadors només puguin comptar amb persones que tinguin identificació, fa que tinguem un subregistre.

>> Introducció al cooperativisme i migracions (7 de novembre de 2018)

Participants 10

Formació realitzada amb coordinació amb TotRaval adreçada a persones d'origen divers del districte de Ciutat Vella en la qual es van presentar d'una banda els principis i valors de

l'ESS així com iniciatives que ara per ara s'estan duent a terme a Barcelona persones migrades.

>> Formació amb grup "Dones emprenedores diverses" de Sant Martí (20 de novembre de 2018)

Participants 3.

Formació realitzada dins d'un procés d'acompanyament a un grup de dones migrants del districte de Sant Martí, usuàries del servei de l'Associació Apropem-nos, que volen emprendre una iniciativa econòmica amb els principis de l'ESS. Al territori es compta amb el suport d'entitats locals com Apropem-nos i la Taula Eix Pere IV, node territorial de Coòpolis a l'Eix Pere IV.

L'acompanyament d'aquest procés va permetre que el grup motor s'enfortís i que es conformés al setembre de 2019 l'Associació Sabors de Dona des d'on fan activitat econòmica, preveient la subscripció d'un conveni amb BiciHub per a la gestió de la cafeteria d'aquest espai públic. Aquest procés s'ha iniciat en una primera fase amb la constitució d'una

associació, però es planteja la possibilitat de crear una cooperativa com a continuïtat de l'activitat econòmica.

>> Formació amb grup de joves gitanos d'Hostafrancs, amb l'acompanyament de la Fundació Pere Closa. "Cooperativisme i diversitat" (30 de gener de 2019)

Participants 7.

Realització d'aquesta activitat per sol·licitud de la Fundació Pere Closa que treballa amb joves del poble rom.

Aquesta activitat va permetre un primera participació a un sector com als joves del poble romaní que viuen al districte de Sants que encara no coneixien Can Batlló ni el procés comunitari que hi ha darrera, ni tampoc tenen informació sobre la fórmula cooperativa com a eina de generació d'ocupació i d'iniciatives d'emprenedoria col·lectiva.

>> Introducció al cooperativisme i migracions (15 de març de 2019)

Participants: 7

Formació realitzada per invitació de BMincome de Barcelona Activa amb dones en situació de vulnerabilitat que participen en aquest programa.

En aquesta formació es van presentar d'una banda els principis i valors de l'ESS així com experiències que ara per ara s'estan duent a terme a Barcelona persones migrants, tal com la cooperativa Mujeres Pa'lante.

>> Taula Rodona: "Dones migrants i cooperativisme: Construint alternatives econòmiques des de la diversitat" (25 de març de 2019)

Participants 37.

Aquesta activitat va realitzar-se dins les activitats commemoratives de les lluites de les dones pels seus drets. Des del Cercle es va voler enriquir aquestes commemoracions donant-li visibilitat a projectes cooperatius on les dones d'origen divers juguen un paper de primer ordre

i posant en valor les aportacions que estan fent a l'ESS. Va comptar amb la participació de Pelin Dogan (Col·lectivaT), Marité (t.i.c.t.a.c), Najia Lofti (CoopHalal) i Marie Faye (Diomcoop). La Taula rodona va ser coordinada per Migress.

>> Xerrada: Migracions i ESS (28 de març de 2019) Participants 10

Formació realitzada amb persones demandants d'asil, que estan sent acompanyades per l'Associació Provivienda. Es

van presentar experiències i iniciatives d'ESS al districte de Sants, on té presència Provivienda.

Enfortir la relació amb persones demandants d'asil i amb les organitzacions que els acompanyen en el seu procés permet que les qui s'han vist obligades a sortir dels seus llocs d'origen i s'han radicat a viure a Catalunya, tinguin eines que els hi permetin desenvolupar projectes productius propis. Donar suport a aquest projectes seria un pas molt important que complementa i enriqueix els dispositius d'acollida i facilitaria el trànsit i la reconstrucció dels projectes de vida individuals i col·lectius d'aquestes persones.

>> Formació Introducció al cooperativisme i migracions (27 de juny de 2019) Participants 9

Formació desenvolupada per sol·licitud del curs del Certificat de Professionalitat del SOC al mòdul Anàlisi de l'entorn laboral i gestió de relacions laborals des de la perspectiva de gènere. Aquesta formació va incloure una introducció als principis del cooperativisme i les migracions així com a algunes experiències que avui dia es donen a terme a Barcelona.

Sessions collectives

>> Afrolatina (Del 21/11/2018 a 09/01/2019)

Acompanyament d'acollida al projecte. 10hrs

Afrolatina és un projecte de promoció de la cultura i els drets de les persones afro a partir de l'empoderament de les dones mitjançant la visibilització d'un tractament curós del cabell. Aquest projecte està format per dues noies de la República Dominicana.

Des del Cercle de Migracions de Coòpolis se'ls va fer l'acollida i se'ls va fer assessorament introductori a la fórmula cooperativa, l'ESS i el funcionament de les cooperatives. El projecte de moment està funcionant sense forma jurídica a l'espera de definir-se i consolidar-se en una primera fase. De cara a la nova convocatòria, s'ha quedat en tornar a reprendre l'acompanyament.

>> Tamalà Africa (Del 21/05/2019 a 17/07/2019)

Acompanyament d'acollida al projecte.

Iniciativa creada amb la finalitat de donar suport a persones migrants. Tamalà fa referència a la persona que inicia un procés migratori i totes les dificultats que travessa. El projecte té una petita marca de roba feta a mà i no només és procura la sortida laboral, sinó que també la creació de xarxes amb altres col·lectius semblants, en especial dones migrants. A l'àmbit d'estrangeria es va donar informació sobre els procediments d'arrelament per la regularització de persones en situació irregular.

A banda de l'assessorament que va rebre en l'àmbit d'estrangeria, es va realitzar el procés d'acollida per tal de donar al projecte informació relacionada amb la fórmula cooperativa i l'itinerari de creació d'una empresa cooperativa. S'ha quedat en que durant un temps el projecte faria un procés de definició i reflexió interna i que a finalitzar el 2019 el Cercle tornaria amb l'acompanyament.

>> **Limbo (Del 04/02/2019 a 15/04/2019)**

Acollida i acompanyament al projecte. 10 hrs

Limbo vol ser una plataforma cooperativa de producció d'esdeveniments culturals promogut per l'empresa UpLoad, la qual gestiona una sala de música al Poble Espanyol a Barcelona.

Desde el Cercle se'l va donar assessorament sobre la fórmula cooperativa i el seu funcionament, així com informació sobre la constitució de la societat, estatuts i pla de viabilitat. Es va fer l'acompanyament fins la tramitació de la denominació social i la redacció dels estatuts. Després el procés ha quedat suspès.

>> **La Kantina Migrante (5/03 a 25/07/2019)**

Acollida i acompanyament del projecte. 20hrs

La Kantina Migrant és un projecte multidisciplinari d'autoocupació feta per dones de famílies mono-parentals, que des de l'art culinari migrant desenvolupa propostes de menjars apetitosos, saludables, sostenibles i adaptades a les estacions de l'any i a la producció local.

A través de la cuina es posa en valor el treball de cures, reivindicant el cuinar i el menjar com a activitats socials, que permeten posar en valor coneixements, sabers i quefers no tinguts en compte per un mercat laboral que no és compatible amb la criança en l'absència de xarxes familiars; no contempla el treball de reproducció de la vida, com tampoc té en compte les necessitats de les persones amb diversitat funcional.

Tallers destinats a persones emprenedores interessades en la fórmula cooperativa i societats laboral de persones o col·lectius de migrants en relació a requeriments estrangeria sobre la seva incorporació o per engegar projectes cooperatius

Des del Cercle de Migracions de Coòpolis donem assessorament a les persones sense permís de residència per a la seva regularització a través de la constitució de cooperatives, o bé orientem jurídicament diferents cooperatives que vulguin contractar a persones en situació

irregular i ens trobem amb moltes dificultats per a l'acreditació i compliment dels requeriments exigits per la normativa.

En molts casos el perfil de les cooperatives catalanes no arriba als barems de solvència requerits per la normativa per poder fer front a una incorporació. Considerem que aquestes exigències no reflecteixen la realitat del mercat de treball espanyol, configurat per jornades parcials, contractes temporals i en general, per la dificultat d'acreditar les condicions de solvència requerides. Per tant la majoria de les consultes i tràmits portats dins del cercle, s'han hagut de tirar endavant amb moltes dificultats i utilitzant les escasses opcions que dóna la llei d'estrangeria.

Considerant aquestes premisses, creiem que és una bona oportunitat per continuar treballant en la promoció de vies d'accés a la residència amb criteris més accessibles i d'acord amb els principis de l'ESS com també en la denúncia d'un canvi de la llei d'estrangeria, instant una flexibilització i adequació de les condicions d'accés a la residència de les persones migrants en general.

>> "Cooperativa L'Hortiga" (23 de novembre de 2018) - 2hr

Cooperativa dedicada a temes de producció d'horta ecològica i educació vinculada a l'agricultura i la sobirania alimentària. Dins dels programes educatius tenen un projecte d'agricultura social en què treballen amb persones sovint d'origen migrant i sense papers.

Volien contractar persones que s'han format amb la cooperativa, però tenen dubtes sobre la seva situació legal i les possibilitats de contractació mitjançant la forma jurídica d'un arrelament social. Malauradament no es va poder tirar endavant perquè per la situació de la Cooperativa no estaven en condicions de fer contracte un any jornada sencera.

>> Cúrcuma SCCL: Acció, Diversitat i Transformació amb perspectiva de gènere (15 de gener, 9 d'abril, 17 de juliol de 2019) 9hr

Cúrcuma és una cooperativa social sense ànim de lucre de professionals de l'àmbit psico - socioeducatiu. Dissenyen i ofereixen serveis educatius i de formació en la prevenció de

les violències de gènere i l'assetjament escolar així com acompanyaments a persones i grups.

Van consultar la contractació d'una treballadora sense permís de residència que està en condicions d'accedir mitjançant l'arrelament social, però hi ha dificultats de poder acreditar la solvència de la empresa, donat el règim de contractació que té la resta de la plantilla de treballadores i les baixes durant l'últim any.

>> Ninkasí Cooperativa (28 de gener de 2019) 1hr

Cooperativa de cervesa ecològica.

Consulta per contractar per entrar en plantilla una dona de 18 anys ex-tutelada immigrant amb permís de residència i modificar-li amb permís de treball, però no hi ha viabilitat en la contractació donat que la cooperativa només pot contractar-la a mitja jornada i no s'adequa als requeriments de la normativa d'estrangeria.

>> Cooperativa Mensakas (19 de març de 2019) - 2hrs

Integrada per ex-treballadors de plataformes digitals com Deliveroo, Glovo o UberEats amb una presència important de persones d'origen divers, alguns es troben sense permís de treball o amb el NIE caducat en llista d'espera. Assessorament en estrangeria per a la regularització de nous socis de la cooperativa.

>> África Es Promociona (30 de juliol, 18 de setembre i 8 d'octubre de 2019) - 5hrs

Aquest projecte busca apropar la cultura de l'Àfrica Occidental a centres educatius i culturals, amb la realització de tallers de música i dansa de l'Àfrica Occidental és donant a conèixer alguns aspectes d'aquesta part d'Àfrica.

Aquestes disciplines seran el fil conductor a la realitat dels seus països, i ens ajudaran a crear sinergies, trencar estereotips i aprofitar les nostres diferències i similituds per enriquir-nos i créixer com a persones solidàries i empàtiques per fer una societat més sana i justa.

Assessorament per a la modificació de règim c/ pròpia a règim comunitari per tenir més facilitats per engegar el projecte.

>> **PoloPelo (30 de juliol de 2019) - 2hrs**

Assessorament per una contractació en origen en règim c/ pròpia noia argentina que porta 8 mesos a Espanya.

Accions d'acompanyament per a la consolidació d'un projecte acompanyat des del Cercle que tingui necessitats específiques vinculades al creixement i a la internacionalització.

>> **La Selva Ecosistema Creatiu, SCCL (Del 05/11/2018 a 29/03/2019)**

Acompanyament a la consolidació del projecte. 16 hrs d'acompanyament i 6 hr d'assessoria en estrangeria

La Selva és un espai d'experimentació de tots els processos creatius cinematogràfics, des de l'escriptura a la post producció, passant per altres formes de difondre obres i

continguts. Produeixen pel·lícules que diversifiquen les mirades del món i permetin repensar la imatge des d'una perspectiva que conflueixi amb visions decolonials, feministes i llibertàries. Aquest projecte (format per persones d'origen llatinoamericà) va rebre l'acompanyament de l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona - Coòpolis durant la convocatòria 2017-18 per a la seva constitució com a empresa cooperativa.

Al novembre del 2018 va demanar al Cercle Migracions de Coòpolis un nou acompanyament, aquesta vegada en quant a la seva consolidació. Es van fer diferents sessions d'assessorament relacionats amb I) aspectes societaris de la cooperativa II) transformació Pla de viabilitat als pressupostos III) gestió administrativa, comptable i fiscal IV) Reglament de Règim Intern V) tramitació del permís de residència i treball d'un dels seus socis.

>> **Col·lectivaT, SCCL (Del 01/03/2019 a 01/04/2019)**

Acompanyament a la consolidació del projecte. 20hrs

Col·lectivaT és una cooperativa sense ànim de lucre formada per professionals de l'àmbit del coneixement que proporciona serveis integrals de traducció cultural, i de

recerca i serveis tecnològics, per al treball col·laboratiu i lingüístic. Aquest projecte va rebre l'acompanyament de l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona - Coòpolis durant la convocatòria 2016-17 per a la seva constitució com a empresa cooperativa. Aquest projecte està format per persones d'origen divers, especialment turc.

Durant el període 2018-19, des del Cercle Migracions de Coòpolis vam acompanyar el procés de capitalització de l'atur d'una de les persones de la seva base social que es va convertir en soci de la cooperativa.

>> **Cooperativa Mujeres Pa'lante, SCCL (Del 12/11/2018 a 25/03/2019)**

**Acompanyament a la consolidació del projecte. 25hrs.
Participants 9**

La Cooperativa dirigeix la seva acció social a la cura i atenció de les persones que es troben en situació de dependència o bé precisen els serveis d'atenció domiciliària que pretenen afavorir la prevenció, la potenciació de la seva autonomia així com el benestar físic i emocional.

Aquest projecte va rebre l'acompanyament de Coòpolis durant la convocatòria 2017-18 en el marc d'un conveni amb el projecte "LLiures" per a la seva constitució com a empresa cooperativa. Aquest projecte està format per persones d'origen divers, especialment dones de Amèrica Llatina i Magreb.

Al novembre del 2018 va demanar al Cercle Migracions un nou acompanyament de consolidació del projecte. Es van fer diferents sessions d'assessorament relacionats amb els següents àmbits:

- a) Aspectes societaris de la cooperativa
- b) Transformació Pla de viabilitat als pressupostos
- c) Gestió administrativa, comptable i fiscal
- d) Reglament de Règim Intern
- e) Assessorament en estrangeria
- f) Recerca de finançament.

En quant a l'assessorament d'estrangeria es van realitzar gestions per a la consecució de cites prèvies d'estrangeria per a la contractació de dues noves sòcies treballadores de la cooperativa.

>> CoopHalal, SCCL (Del 5 de juny al 8 d'octubre de 2019)

Acompanyament a la consolidació del projecte. 20hrs

CoopHalal és una Societat Cooperativa que subscriu i impulsa la pràctica de l'Economia i les Finances Islàmiques basades en els principis de la Xara Islàmica, a Espanya i a tot el món. És una plataforma que uneix a inversors i emprenedors que volen que la seva activitat econòmica segueixi els principis de l'Economia i les Finances Islàmiques

Aquesta cooperativa de serveis financers islàmics, va demanar acompanyament per fer una revisió i modificació als estatuts, amb la sol·licitud de canviar la seva condició de cooperativa amb ànim de lucre a una societat sense ànim de lucre. Des del Cercle Migracions en van fer diferents sessions per explicar la naturalesa societària de les cooperatives sense ànims de lucre, així com llurs drets i deures socials, econòmics i fiscals. A més a més va assessorar en la redacció dels nous documents i en el procés de tràmits.

Accions destinades a fomentar la relació entre cooperatives

>> Enquesta de prioritització de necessitats de persones d'origen divers que puguin resoldre's mitjançant iniciatives d'ESS

Es van realitzar 200 enquestes d'escala de classificació numèrica per tal d'identificar algunes de les necessitats més urgents per a persones d'origen divers i proposar noves línies de negoci per a cooperatives existents, d'una banda per ampliar el mercat social i intercooperació, però també per a fomentar relacions interculturals i reflexions al voltant de temes com la diversitat i les necessitats específiques de les persones migrades.

Les persones enquestades van ser escollides a l'atzar sense distinció de gènere, dels següents països: Colòmbia, Hondures, Veneçuela, el Perú, Eslovènia, l'Argentina, el Senegal, Guinea Equatorial, Xile, Bolívia, Guatemala, Ucraïna, Nigèria, l'Equador, Etiopía, el Brasil, l'Uruguai, Nicaragua, el Marroc, USA, Republica Dominicana, Moçambic, Mali, Cuba, Ghana, Gàmbia, Costa d'Ivori i Mèxic.

L'enquesta es va realitzar amb l'objectiu prioritzar les necessitats de les persones migrades en relació a onze temàtiques que apareixen a continuació:

- 1) Suport jurídic tràmits d'estrangeria
- 2) Enviament diners als països d'origen
- 3) Traducció oficial de documents
- 4) Viatges als països d'origen
- 5) Enviament de mercaderies als països d'origen
- 6) Acompanyament psicològic
- 7) Accés a serveis financers
- 8) Accés a alimentació del país d'origen
- 9) cuidat d'infància i persones majors
- 10) Aprenentatge de llengües
- 11) Comunicació telefònica país d'origen

Amb els resultats de la sistematització d'aquesta enquesta⁴ es volen proposar noves alternatives de resolució de les necessitats valorades com a prioritàries dins de les organitzacions d'economia social i solidària del teixit local principalment: 1) suport jurídic en temes d'estrangeria; 2) acompanyament psicològic; 3) accés a serveis financers, tres

⁴ Veure annex 5

de les necessitats valorades com molt importants dins de la població enquestada.

Concretament i gràcies als resultats de l'enquesta, es va establir contacte amb dues entitats de finances ètiques de la ciutat Coop Halal i Coop 57, com en recull a l'eix F, amb la finalitat de compartir els resultats per a establir aliances que permetin crear ponts entre els projectes acompanyats des del Cercle de migracions i les seves entitats, donada la importància que té la inclusió financera a la població enquestada.

El Cercle pretén amb aquesta sistematització i de cara a la nova edició de la subvenció, continuar desenvolupant propostes de noves línies de negoci en relació als temes prioritzats en les enquestes.

Sessions d'acompanyament a empreses i entitats participants en la primera fase de consolidació del projecte

>> **Carbón Vivo, SCCL (Del 20/06/2019 a 31/08/2019) -**

Acompanyament a la constitució de la cooperativa. 50hrs

Carbón Vivo, SCCL, és una nova cooperativa que treballa en l'àmbit del coneixement científic sobre el biochar a productors agrícoles i ramaders, amb l'objectiu de proporcionar una nova eina per a l'aprofitament de recursos i millora de l'eficiència de diferents processos.

Es va realitzar tot el procés d'acollida i posterior acompanyament en l'elaboració dels estatuts, pla viabilitat, així com en tot el procés de creació de la cooperativa, fins a la seva inscripció. Es començarà el procés de consolidació amb la discussió del règim de reglament intern. La Cooperativa és demanant d'un projecte singular.

>> **Usar y Reusar, SCCL (Del 21/05/2019 a 14/07/2019) -**

Acompanyament a la constitució de la cooperativa. 50hrs

Usar y Reusar, SCCL és un projecte que vol ajudar a crear consciència de l'impacte ecològic dels hàbits de consum, transport, entreteniment, alimentació, educació i, en general, els hàbits vida a la nostre societat d'avui dia. I així, ajudar a que la petjada ambiental sigui la menor possible. Per fer-ho, tenen una botiga on-line per a la comercialització dels seus productes de residu zero.

Aquesta projecte està format per dues dones d'origen veneçolà i va ser guanyador del Premi Micaela Chalmeta. Des del Cercle es va realitzar tot el procés d'acollida i posterior acompanyament en l'elaboració dels estatuts, pla de viabilitat, així com en tot el procés de creació de la cooperativa, fins a la seva inscripció en el Registre de Cooperatives de Catalunya.

>> **Rizoma Fulles i Arrels SCCL (7 de febrer al 31 d'octubre de 2019).**

Acompanyament a la constitució de la cooperativa. 40hrs

Rizoma és un projecte de treball autogestionat en l'àmbit de la jardineria i la arboricultura, un sector fortament masculinitzat. Les tres dones que impulsen aquest projecte

estan decidides a reivindicar i visibilitzar la seva tasca i a crear un espai d'apoderament, aprenentatge i treball.

Aquest projecte va ser un dels guanyadors dels Premis Micaela Chalmeta. Des del Cercle vam acompanyar el procés de constitució de la cooperativa; realitzant assessorament en la redacció dels estatuts i en l'elaboració del Pla de Viabilitat del projecte. Es va acompanyar també tot el procés burocràtic de la constitució legal de la cooperativa. A més a més, es va fer assessorament per a la tramitació del permís de residència (Certificat de Registre UE) per tal de poder incorporar una persona com a sòcia a la cooperativa.

>> **Cooperativa t.i.c.t.a.c (08 i 10 de juliol de 2019).**

Acompanyament consolidació. 10hrs

Cooperativa que treballa mitjançant treball de recerca i altres diferents formes artístiques i polítiques la descolonització i el racisme amb l'objectiu d'un canvi social.

Assessorament per a la renovació del permís de residència d'una de les sòcies treballadores de la cooperativa.

C) Promoció de la fórmula cooperativa i les societats laborals dirigida a les associacions i altres empreses.

Tallers de sensibilització o dinamització destinats al teixit associatiu i a les empreses.

La Troca (Sessions format taller - 09 d'abril de 2019) -

3 Assistents

Es va fer un taller d'introducció a l'economia solidària i cooperativa, amb èmfasi en el funcionament d'una cooperativa i el procés de transició de l'activitat econòmica des d'una associació a una cooperativa.

Associació La Tregua (Taller 18 d'octubre de 2019)

Assistents 9

Presentació de la fórmula cooperativa així com dels principis cooperatius. Aquest projecte es troba en procés de discussió sobre el canvi d'associació a cooperativa

Tallers de sensibilització o dinamització dirigits a professionals

Es van realitzar les accions següents:

>> Drets laborals i procés de regularització (29 de desembre de 2018)

Participants 18

Realitzat amb la col·laboració del Servei de drets laboral del Districte de Sants. Amb la participació de professionals dels serveis socials i agents socials del Districte, així com participació de dones migrades que es dediquen a tasques de les cures i la llar.

>> Drets laborals de les persones treballadores de les cures i la llar i procés de regularització (27 de juny de 2019)

Participants 15

L'àmbit de les cures i les tasques de la llar es troba molt feminitzat i més a més és font d'ingressos (però malauradament no de drets) de moltes dones d'origen divers, les quals moltes vegades es troben en situació administrativa irregular, el que les posa en una situació de molta vulnerabilitat i de desprotecció dels seus drets. És així com per al Cercle la formació dels professionals que des de diversos àmbits tenen relació amb aquestes temes, així com la difusió d'eines de exigibilitat de drets de les persones i les opcions de obtenir permisos de residència i treball de quins es dediquen a aquestes tasques és d'especial importància.

>> Situar el cooperativisme des de l'antiracisme (2 de maig de 2019).

Participants 11

L'augment de pràctiques i discursos racistes a Espanya i la resta d'Europa, ens porta a replantejar la urgència d'abordar

estratègies polítiques, socials i econòmiques per a enfrontar un escenari cada vegada més advers que enfronta la població migrada, refugiada i racialitzada. Per això, aquest taller buscava situar l'antiracisme polític com un dels principis del cooperativisme, comprnent la potencialitat que aquest últim té a l'hora de qüestionar el capitalisme i la violència racial.

Per aconseguir-ho es van proposar un seguit d'intervencions crítiques que visibilitzen la racialització com a lògica central del sistema, el racisme i les conseqüències que això genera. Es tracta de promoure espais de reflexió col·lectiva que permetin posar sobre la taula la "blanquitud" i pràctiques normalitzades al voltant del racisme, que en no reconèixer-les, neguen les possibilitats de transformació social i la seva relació amb els principis de l'ESS.

>> Acompanyament a l'associació Sindicat Popular de Venedors ambulants en la cooperativització de la seva activitat.

(1 de novembre de 2018 a 31 d'octubre de 2019) 50hrs

L'Associació creada per venedors ambulants; treballadors migrants i lluitadors organitzats en la defensa dels seus drets davant el racisme i la violència institucional.

Aquest projecte va ser guanyador dels premis Micaela Chalmeta i es va donar tot l'assessorament en la definició del pla de negoci, pla de viabilitat i elaboració dels estatuts. També s'ha fet tot l'acompanyament en el procés de creació de la cooperativa, fins l'obtenció de la documentació de la nova cooperativa. L'assessorament va incloure tot el que té a veure amb estrangeria del seus pròxims socis treballadors. Assessorament jurídic per donar-se d'alta en SS al règim de C/P i cita per empremtes a comissaria.

Resum d'Indicadors

Participants

143

Assessoraments d'estrangeria

20 sessions d'assessorament a 12 projectes

Acompanyaments:

15 (12 eix B, 2 eix D)

// Reptes de futur

Des del Cercle de Migracions, durant la propera edició i donada les dificultats que hem trobat als acompanyaments realitzats, incidirem en aspectes següents:

- La cerca de avals o garanties de la banca solidària per engegar projectes / iniciatives d'accés a la residència a través de la creació de cooperatives;
- Acompanyar en la demanda de flexibilitzar els requisits i simplificar els documents per a l'accés com a sòcia en una cooperativa ja constituïda (no és el mateix entrar com a treballadora que com a sòcia treballadora);
- Delimitar el rol dels socis col·laboradors sense permís de residència;
- Buscar formes de compatibilitat assequibles que habilitin treballar en règim general i compte propi,
- Esbrinar la possibilitat d'obtenir informes de viabilitat específics fora dels marcs de la UGT;
- Promoure l'accés a plans d'ocupació específics per a regularitzar treballadors, entre altres qüestions.

D. Promoció de les fórmula cooperativa per a la continuïtat d'empreses i/o entitats properes al tancament de l'activitat

A Catalunya, l'Economia Social i Solidària (ESS) ha estat un motor important de transformació social en els últims anys des d'on es planteja la resolució col·lectiva de les necessitats de les persones en les diferents esferes de drets i incidir en la transformació de les relacions socials en tots els àmbits. La població migrant i racialitzada, no és aliena d'aquesta eina i a partir de pràctiques econòmiques pròpies, populars, solidàries i cooperatives, està apostant per l'ESS com una eina que doni resposta a problemàtiques específiques i promoure l'antiracisme com un valor de l'ESS.

La necessitat de construir espais de trobada, d'intercanvi, de reconeixement i visibilització dels projectes econòmics de les persones d'origen divers és fonamental, així com donar suport i desenvolupar eines per formalitzar moltes d'aquestes iniciatives que avui dia es troben a la informalitat.

Amb aquest objectiu des del Cercle de Migracions i Cooperativisme de Coòpolis es va realitzar la **Primera Fira d'Economia Solidària Migrant i Diversa** el 8 de juny al recinte de Can Batlló, que es proposava visibilitzar algunes de les pràctiques econòmiques que es venen portant a terme des de projectes cooperatius, solidaris i d'economia popular o "informal", posant l'antiracisme al centre de les seves reivindicacions al costat de la resolució de les seves necessitats.

D.1. Identificació de les empreses i entitats del territori

La preparació de la I Fira d'Economia migrant i diversa va començar la seva preparació amb la realització de reunions amb organitzacions més enllà de les que fan part del Cercle, i amb el disseny d'una estratègia de comunicació envers la comunitat migrant de Barcelona, per aconseguir el seu interès en fer-se part.

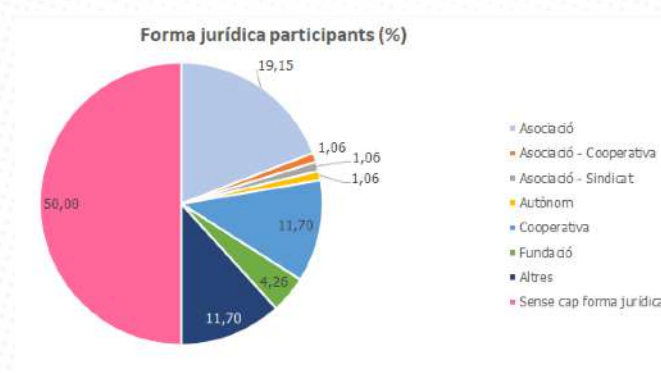
Dins aquesta estratègia es va veure clar la necessitat de comunicar la convocatòria en altres idiomes, i és així com a més de imprimir en català i castellà, també es va fer al wòlof i àrab i es va publicar la publicitat de l'esdeveniment al setmanari de la Cooperativa La Directa (Anexos en documents recollits), es van realitzar la campanya per xarxes social.

⁵ Veure annex 6

Ciutat on es desenvolupa el projecte

Barcelona	83
Resta de Catalunya	6
Madrid	2
València	2
Bilbao	1

Finalment a la Fira es van escriure 94 projectes⁵, dels quals la meitat no tenen cap forma jurídica, cosa que fa evident com les dificultats legals per tenir reconeixement legal, i per tant, poder resoldre col·lectivament necessitats i accedir a activitats dins l'economia formal és un dels principals obstacles per les persones migrades. Per aquest motiu, amb les accions inscrites en aquest objectiu de la subvenció d'Ateneus buscaven la visibilització d'aquesta situació i donar eines per sortir d'aquesta informalitat i enriquir amb aquestes iniciatives el mercat social.

També es fa palès que l'associació és una forma jurídica que es fa servir molt sovint perquè és menys exigent que una cooperativa en els requisits, i també que algunes vegades, de donar-se les condicions per a convertir-se en cooperativa, pot ser un pas previ. Els sectors al que pertanyen els projectes que van participar van ser molt diversos, tal com es pot apreciar a la següent taula:

Sector Econòmic

Tèxtil	21
Alimentació	19
Altres comerços	12
Cultura i oci	12
Cures de persones i salut	9
Assessorament	5
Educació	5
Artesania	3
Finances	3
Indústria	2
Editorial	2
Transport	1

La programació de la Fira també es va fer de manera col·lectiva i va recollir no només la realització d'activitat econòmica, sinó debat i mostres culturals. (Annex 7)

>> Presentació pública de la I Fira d'economia solidària migrant i diversa (5 de juny de 2019)

Participants 23.

La presentació pública de la Fira va incloure una xerrada sobre els principis de l'Economia social i solidària i l'enfocament que des del Cercle es treballa la diversitat i la necessitat de que el teixit social sigui intercultural, així com a

les eines que tenen a l'abast el projectes que vulguin emprendre el camí per fer una cooperativa.

>> I Fira d'economia solidària migrant i diversa

Amb la participació de 94 projectes, incloent projectes de Madrid, País Basc, València i d'altres indrets de Catalunya (Banyoles i Manresa) i de gran part de l'àrea metropolitana de Barcelona, el 8 de juny es va dur a terme la I edició de la Fira d'economia solidària migrant i diversa, trobada que va ser una fita molt important per a la visibilització del projectes econòmics inscrits dins els principis de l'ESS que protagonitzen les persones d'origen divers i el seu potencial transformador.

VIDEO

<https://vimeo.com/342231858>

D.3. Assessorament a projectes participants de la Primera Fira d'economia solidària migrant i diversa

>> Sabors de dones (15 de gener a 22 d'octubre de 2019).

30hrs

Des de juny del 2018 s'ha fet acompanyament a un grup de dones usuàries dels serveis d'acollida de Apropem-nos del districte del Poblenou. Resultat d'aquest procés les dones van decidir tirar endavant un projecte econòmic, activitats que feien de manera informal. El procés d'acompanyament va donar lloc al naixement de l'Associació Sabors de dones, com a pas previ per a la conformació d'una cooperativa de treball.

L'Associació té l'objectiu de crear un grup de suport mutu des d'on consolidar afinitats i construir oportunitats laborals per a emprendre juntes. Es tracta d'un grup de dones d'origen divers en edats madures, la qual cosa les relega a segments laborals precaritzats.

Aquesta associació ofereix servei de càtering de cuina diversa i saludable on oferir els sabors dels nostres països

d'origen així com de cuina mediterrània, evitant al màxim, la generació de residus i el plàstic d'un sol ús.

Actualment aquesta iniciativa es troba en procés de subscripció d'un conveni amb l'equipament públic Bicihub, la qual cosa els permetria establir els ingressos econòmics i tirar endavant un projecte cooperatiu.

// Reptes de futur

Donar-li continuïtat a espais com a la Fira d'economia solidària migrant i diversa així com a poder reproduir-la a altres indrets del territori són un repte important. L'èxit de la primera edició que va superar les expectatives tant en quant al número de projectes participants com a la riquesa que es va poder presentar en aquesta fita, evidencia que les accions que des del començament del Cercle es van proposar van en el camí correcte. Va ser palès la gran capacitat i iniciativa (econòmica) de les persones migrades que ha d'enriquir i enfortir el teixit local en la mesura en què pugui consolidar-se i es construeixen relacions de cooperació des del reconeixement mutu, el respecte i l'antiracisme.

E. Món educatiu

Dins aquest eix s'han realitzat set formacions en centres educatius oficialment reconeguts i dins el programes de formació aprovats que inclouen sessions educatives sobre principis i valors cooperatius que s'ha anat enriquint amb la incorporació d'una perspectiva intercultural i antiracista. També s'han dut a terme tres visites a cooperatives de persones d'origen divers i l'acció de naturalesa complementària ha sigut una formació donada a estudiants de català que estudien al Centre de Normalització Lingüística.

E.a. Formacions a estudiants d'ESO, Batxillerat i FP.

>> INS Manuel Carrasco i Formiguera (28 de febrer de 2019)

Participants 26

Amb el primer grup vam iniciar la sessió amb una dinàmica en petits grups en la que havien de decidir el preu d'una samarreta a través de la presa de decisions en diferents fases

de la cadena de producció. Vam reflexionar sobre les conseqüències de les nostres decisions, sobre què passa quan intentem maximitzar beneficis i reduir costos, i que això és el que fa el capitalisme. Tot seguit vam introduir els conceptes bàsics del cooperativisme i l'ESS i vam mostrar, molt ràpid i per sobre, alguns exemples de cooperatives a Barcelona que tenen la diversitat al seu ideari. La part final va quedar curta degut a que vam iniciar la sessió uns deu minuts tard i que vam allargar una mica l'espai de la dinàmica. En general el grup es va mostrar poc participatiu i es va limitar a escoltar i fer el que se'ls demanava, sense gaire interès.

>> INS Manuel Carrasco i Formiguera (28 de febrer de 2019)

Participants 28

Segon grup: Mateix inici i plantejament que amb el grup anterior. El professor va demanar d'intervenir en un parell d'ocasions per a complementar la reflexió amb exemples de marques que maximitzen beneficis i un exemple cooperatiu d'Euskadi. A continuació vam introduir els conceptes bàsics del cooperativisme i l'ESS, incloent l'antiracisme, molt ràpid i per sobre, per tal de donar més espai a alguns exemples de cooperatives diverses a Barcelona. Finalment vam veure un video sobre la FESC 2018. En general el grup va estar atent, i

en algunes ocasions algunes es van fer intervencions interessants que van generar diàleg. Tot i així, l'actitud va ser principalment d'escolta, i no tant d'intervenció, pel que es va generar poc debat.

>> Taller Instacoop a l'INS Manuel Carrasco i Formiguera, els dies 19 i 16 de febrer i 5 de març de 2019

(22 joves)

A trets generals les tres sessions es van poder desenvolupar correctament sense incidents. Cal destacar que en alguns moments (especialment a la darrera sessió) va faltar temps per tractar alguns punts o per poder desenvolupar-los més, ja que la programació del taller és força atapeïda i, a més, el temps es va veure lleugerament reduït pel fet de començar sempre 5-10 minuts passada la hora i haver de recollir uns 5 minuts abans. A més, una part de l'alumnat es va mostrar poc implicada en el procés del taller, que és molt col·laboratiu, i per tant, en van poder extreure menys aprenentatges. A banda d'aquests aspectes, el taller va oferir l'oportunitat a l'alumnat d'experimentar diferents models d'organització interna i entendre millor la importància de la participació i la gestió cooperativa de les entitats i empreses. Vam facilitar

també material extra al professorat per a que poguessin continuar treballant aquestes temàtiques a l'aula.

>> Taller Institut Pablo R. Picasso (9 de maig de 2019)

Participants 14

En aquesta xerrada-taller d'introducció a l'ESS i el cooperativisme vam iniciar la sessió amb la dinàmica de les necessitats. Vam fer grups de 3-4 persones i a cada grup li vam donar la mateixa llista de conceptes que havien d'ordenar de més i menys important segons diferents criteris: economia, sostenibilitat i qualitat de vida. Els vam deixar una estona per a que reflexionessin i debatessin entre elles sobre les prioritats a tenir en compte a l'hora d'ordenar, i en alguns casos es van qüestionar aspectes interessants.

Seguidament posada en comú de les llistes ordenades de tots els grups. Tot i que en general no hi ha molta participació, algunes persones sí que fan aportacions interessants i es generen una mica de debat amb reflexions profitoses, com ara la legitimitat d'enriquir-se amb l'afany de lucre.

Finalment mostrem de forma breu els principis bàsics de l'ESS, incloent el de l'antiracisme, i el cooperativisme i també alguns exemples del seu entorn proper, per a que vegin que

no estem parlant de realitats allunyades. Aquesta darrera part queda un xic més curta ja que el debat de la dinàmica anterior s'allarga una mica, fet que considerem positiu, ja que veiem preferent que es generi diàleg, reflexió i fomentar l'esperit crític que la darrera part que es tracta de mostrar-los exemples i dades de forma més teòrica.

Així doncs, en general una sessió positiva, i la professora ho valora molt positivament i amb ganes de repetir i fer més formacions del nostre catàleg.

>> Institut Besòs (11 de juny de 2019)

Participants 23

En aquesta ocasió vam iniciar la xerrada-taller amb la dinàmica de la samarreta. Grups de 4-5 persones i a cada grup els vam repartir una fitxa. En aquesta fitxa havien de marcar diferents opcions sobre cada pas de la cadena de producció d'una samarreta (quina matèria primera comprar, on i com confeccionar-la, com transportar-la, etc.). Els vam deixar una estona per a omplir-la i després vam posar en comú els diferents resultats. Es va evidenciar la diferència de preus de les samarretes en funció de les decisions preses i vam parlar sobre les condicions de les treballadores, la qualitat del producte, etc. Vam projectar, també, un vídeo sobre testimonis de les condicions laborals d'Amazon. Un cop

feta aquesta reflexió conjunta les convidem a girar la fitxa per a millorar algun dels criteris que anteriorment havien marcat. La participació és minsa. Vam finalitzar la sessió mostrant-los els principis bàsics de l'ESS incloent l'antiracisme, i el cooperativisme i, molt per sobre, alguns exemples propers.

En general, al llarg de tota la sessió, la participació va ser força baixa i l'alumnat va mostrar poc interès i bastanta distracció. La seva professora va puntualitzar que justament aquell era el darrer dia de classes lectives del curs de 4t d'ESO i que l'avaluació del 3r trimestre ja estava tancada, cosa que havia afectat al seu interès pel taller. Així doncs, amb la baixa participació i interès general (en algunes ocasions poca gent escoltava), l'impacte del taller va ser baix, aspecte que lamentem. Pensem que, donada la situació (final de curs), hagués estat millor cancel·lar el taller i programar-lo pel curs següent.

Organització de visites a cooperatives de persones d'origen divers orientades com a sessions de formació per els i les alumnes de diferents estudis a la realitat de les empreses cooperatives del seu territori més proper

>> Visita a Top Manta - Sindicat Popular de venedors ambulants de Barcelona realitzada per estudiants del INS - Miquel Tarradell (20 de maig de 2019)

Participants 14

Dins una ruta per experiències cooperatives de Ciutat Vella, visita del local de Top Manta i estona d'intercanvi amb una de les seves treballadores. La visibilització i posada en valor de les iniciatives de persones d'origen divers dins aquestes accions és valor afegit del cercle de migracions de Coòpolis.

>> Visita a Top Manta - Sindicat Popular de venedors ambulants de Barcelona i Cooperativa Mujeres Pa'lante (27 de juny de 2019)

Acció desenvolupada per sol·licitud d'un Certificat de Professionalitat del SOC al mòdul Anàlisi de l'entorn laboral i gestió de relacions laborals des de la perspectiva de gènere. Es van programar dues visites a experiències econòmiques de persones d'origen divers, i els vam presentar els seus processos. Aquestes experiències han sigut amb Mujeres Pa'lante i el Sindicat de Venedors Ambulants de Barcelona. Es va realitzar també una formació d'introducció als principis del cooperativisme i migracions.

Memòria Migracions Coòpolis 2018-19 | MigrESS · IACTA · Diomcoop

E.c. Sessions col·lectives i individualitzades dirigides a la creació de cooperatives d'alumnes

No hem complert l'indicador com a tal, però l'hem compensat de la següent manera:

Vam acompanyar un grup d'alumnes de 1r de batxillerat de l'INS Menéndez y Pelayo en la creació d'un projecte de manera cooperativa (centrant-nos en el com es distribuïen les tasques, com es prenen les decisions, què es tenia en compte a l'hora de treballar i què no, com es parlaven, com es dinamitzaven, etc). Eren projectes en grups de 3-4 persones: durant les classes els grups treballaven i nosaltres feiem observacions i es feia un feedback amb el tutor al final de la classe (les alumnes mateixes es valoraven a elles mateixes i parlàvem sobre com havien treballat). Paral·lelament, vam estar treballant aquesta metodologia de treball amb el tutor de la classe, veient com es podia replicar de cara als cursos següents.

Tot això ho vam estar fent durant un mes, anant a l'aula cada divendres.

El grup era de 36 alumnes i es van acompanyar un total de 12 grups.

E.d. Accions complementàries

>> Taller - Cooperativisme a l'aula per a estudiants del CNL de Sants (5 de juny de 2019)

Participants 11

Aquest taller busquen a més de motivar l'aprenentatge del català (els qui impartim els tallers som persones migrants), donar informació valuosa a les persones que es troben en processos migratoris i acostar-los a la realitat del moviment de l'economia social i solidària i del moviment social en general. Aquesta acció s'emmarca en la formació que ofereix el CNL

// Reptes de futur

Les accions que puguin donar-se a terme dins aquest eix haurien de respondre a la situació actual de molts joves que es troben exclosos del sistema educatiu formal, tal com els joves que decideixen migrar sols i soles i que poden trobar en projectes desenvolupats per ells/es mateixos/es que s'inscriguin amb els principis de l'ESS i que recuperin les seves experiències tant laborals com comunitàries, vies

reales que els hi permetin viure un veritable procés d'acollida.

Això implicaria poder incloure accions en centres d'educació no formal, per a arribar a aquests joves i poder a més d'oferir aquesta línia d'intervenció a entitats que es dediquen a implementar programes d'acollida per a joves d'origen divers.

D'un altre costat consolidar la col·laboració amb el CNL és una bona via per a arribar a persones d'origen divers que es troben vivint i treballant a Barcelona que per altres mitjans no és possible arribar.

F. Eines, recursos i suport destinat a prescriptors i professionals de l'àmbit assessories i gestories

F.a. Identificació d'empreses de l'ESS per tal de donar a conèixer les eines desenvolupades per Coòpolis i el Cercle Migracions i que aquestes puguin ser utilitzades per aquestes empreses

Els resultats de l'enquesta a persones d'origen divers descrita en l'eix B i la sistematització de la qual es troba en l'Annex 5, van permetre identificar línies de negoci per a ser desenvolupades per cooperatives ja creades, la qual cosa a més permetria fer passos fermes per a la inclusió de la interculturalitat dins dels principis de l'economia social i solidària.

Es va decidir iniciar aquest intercanvi amb entitats de finances ètiques, per ser la falta de fonts de finançament un coll d'ampolla dels projectes que emprenen persones d'origen divers.

>> Coophalal (17 d'octubre de 2019)

Es va realitzar la una reunió en la que a més de socialitzar els resultats de l'Enquesta de prioritització de necessitats de persones migrants, es van proposar accions conjuntes, que quedaran recollides en un Conveni que es troba en construcció. A la nova edició de la convocatòria s'inclou la realització d'accions formatives. També s'oferiran els seus serveis financers als projectes que s'acompanyen des del Cercle.

>> Coop57 (24 d'octubre de 2019)

Es va realitzar una primera reunió de treball en la que s'ha plantejat a) necessitat de fer una reunió d'intercanvi per conèixer el model de finançament i el perfil dels projectes que recolza Coop57 i l'objectiu de la Fundació que properament es posarà en marxa; b) Donar passes cap a l'incorporació de criteris que tinguin en compte l'interculturalitat i la diversitat per tal d'evaluar el projectes que reben finançament de

Coop57; c) Coop57 es va oferir servir de pont amb entitats de les finances ètiques que puguin oferir serveis d'enviament de remesas a països d'origen i començar a indagar si a Europa hi ha entitats que ofereixen aquest servei i com ho fan.

F.b. Accions de naturalesa complementaria

Es va identificar que una de les principals necessitats dels prescriptors en el coneixement d'eines que els permetran donar un assessorament adequat a les persones d'origen divers, a les entitats de les quals formen part o a les quals presten els seus serveis professional, envers les vies de regularització i procés d'incorporació d'una persona que es troba en situació irregular dins qualsevol entitat, especialment de l'ESS. Per tant les accions desenvolupades dins aquest eix va donar resposta a aquesta necessitat.

>> Presentació cercle migracions als nodes territorials Coòpolis (27 de juny de 2019).

Participants 8

Desde el Cercle Migracions es vol posar al servei de l'enfortiment de les xarxes territorials les eines i l'expertesa en relació a l'acompanyament a projectes de persones

d'origen divers. Es tracta també d'avançar en la construcció d'una ESS diversa i antiracista. S'ha generat a partir d'aquesta trobada la possibilitat d'accions conjuntes i col·laboracions amb els nodes territorials, tals com Poble Sec, Raval i Poblenou, amb aquest últim ja s'està desenvolupant un acompanyament a un grup de dones diverses.

>> Com podem contractar persones migrades en situació irregular a les nostres entitats d'ESS (4 de juny i 30 de juliol)

Participants 13 i 11

Es van donar eines pràctiques a prescriptors d'entitats de l'ESS i en general del món associatiu per presentar-se a la convocatòria de la Línea Acol de la Generalitat, programa adreçat a la vinculació laboral de persones en situació irregular a Catalunya. Es va comptar amb la participació d'una persona membre i experta en el tema de la Cooperativa Idària (Gironès)

>> Taller "Vies de regularització de persones migrades" (16 de novembre de 2018).

Participants 5

Taller adreçat a entitats que volen incorporar una persona migrant a la seva organització i no saben com fer-ho. Aquesta formació inclou conceptes generals d'estrangeria, així com una descripció dels procediments de regulació, fent especial èmfasi en l'arrelament social. Aquesta activitat va comptar amb el suport de les entitats de TotRaval

>>Taller "Més enllà d'acollir: Com sortir del laberint en el suport a persones migrades" (11 de maig de 2019)

Participants 19

Taller adreçat a entitats que volen incorporar una persona migrant a la seva entitat i no saben com fer-ho. Aquesta formació inclou conceptes generals d'estrangeria, així com una descripció dels procediments de regulació, fent especial èmfasi en l'arrelament social.

// Reptes de futur

Han de continuar-se desenvolupant els resultats de l'enquesta realitzada (Annex 5), que ha permès identificar de forma clara les necessitats de persones d'origen divers. El repte que tenim és que aquestes necessitats puguin ser resoltes des d'iniciatives d'economia social i solidària. Aquest és a més a més, un camí perquè la interculturalitat sigui principi de les entitats de l'ESS.

Ampliar el coneixement sobre les eines que vénen desenvolupant-se en el Cercle de migracions per part dels prescriptores permetria també que tinguin coneixements sobre estrangeria i que la seva assessoria s'adeqüi més a les necessitats de persones d'origen divers, així com que l'emprenedoria col·lectiva també sigui una opció per als projectes econòmics de les persones migrants.

4. Reflexions finals i reptes de futur

Ha sigut un repte dissenyar estratègies d'acompanyament diferencials per a persones d'origen divers, que tenen en compte les seves necessitats particulars i cal continuar reforçant aquestes accions perquè cada vegada més, les persones d'origen divers trobin en l'ESS una fórmula per a la seva resolució de necessitats i convertir el teixit de l'economia solidària en un motor de transformació social des d'una perspectiva també antiracista i intercultural. Però calen també petites modificacions en els instruments de recol·lecció de la informació (per exemple en els llistats d'assistència) així com poder comptabilitzar també com a assistents a les accions realitzades, a persones que no comptin amb document d'identificació, són petits passos que es dirigeixen a la inclusió d'una perspectiva intercultural.

Les eines desenvolupades i l'experiència que ha permès continuar amb l'enfortiment de projectes econòmics que recullen els principis de l'ESS, entre ells la realització de la Fira d'Economia Migrant i diversa, hauria de poder ser irradiats a tot Catalunya, per això seria important pensar

estratègies que permetin desenvolupar accions i acompanyar projectes que se situen fora de Barcelona.

És un repte per al Cercle acostar-se a les dinàmiques del poble rom així com als joves que decideixen migrar sols i soles. Poblacions que pateixen amb duresa el racisme institucional i social i que actualment també es troben exclosos de l'ESS. Això podria començar a materialitzar-se desenvolupant accions en centres d'educació no formal, per arribar a aquests joves i poder a més d'oferir aquesta línia d'intervenció a entitats que es dediquen a implementar programes d'acollida per a joves d'origen divers.

L'assessorament a les persones sense permís de residència per a la seva regularització a través de la constitució de cooperatives, o bé assessora jurídicament diferents cooperatives que vulguin contractar a persones en situació irregular, tasque que es dona a terme a partir de les tasques d'acompanyament jurídic aquest any s'ha trobat amb moltes dificultats per l'acreditació i compliment dels requeriments de solvència exigits per la normativa de estrangeria, ja sigui per part de les entitats que volen contractar una persona sense permís de residència, com també poder engegar un projecte dins de l'àmbit de la ESS per a les persones migrants.

En molts casos el perfil de les cooperatives catalanes no arriba als barems requerits per la normativa per poder fer

front a una incorporació (en quant estructura, règim laboral del soci, solvència etc). Considerem que aquestes exigències no reflecteixen la realitat del mercat de treball espanyol, configurat per jornades parcials, contractes temporals i en general, per la dificultat d'acreditar les condicions de solvència requerides.

Per tal motiu les incorporacions que es van poder dur a terme dins del cercle, van ser mitjançant les vies possibles de regularització que autoritza la llei (arrelaments, modificacions, règim comunitari), totes elles molt restrictives.

Així, en lo que respecta a aquest àmbit els reptes per l'any vinent són:

- continuar fent el treball de denúncia d'un canvi de la llei d'estrangeria, instant una flexibilització i adequació de les condicions d'accés a la residència d'acord als principis de l'ESS.
- També continuarem treballant per aconseguir mesures concretes que avancin en aquest sentit:

- Treballar en la cerca d'avalis o garanties de la banca solidària per engegar projectes i iniciatives d'accés a la residència a través de la creació de cooperatives;

- acompanyar en la demanda de flexibilitzar els requisits i simplificar els documents per a l'accés com a sòcia en una cooperativa ja constituïda (no és el mateix entrar com a treballadora que com a sòcia treballadora);
- delimitar el rol dels socis col·laboradors sense permís de residència;
- buscar formes de compatibilitat assequibles que habilitin treballar en règim general i compte propi,
- esbrinar la possibilitat d'obtenir informes de viabilitat específics fora dels marcs d'UGT;
- promoure l'accés a plans d'ocupació específics per a regularitzar treballadors, entre altres qüestions.
- Transformar l'homogeneïtat del teixit associatiu local, especialment de l'ESS de la qual dóna compte el Balanç social d'enguany, així com enriquir-se de les iniciatives que actualment desenvolupen persones d'origen divers és un dels grans reptes que actualment té l'economia transformadora.

Els resultats obtinguts en les actuacions del cercle de migracions i economia cooperativa apunten de manera encertada en aquesta direcció.

COÒPOLIS

ateneu cooperatiu de Barcelona

Formen part del Cercle Migracions

DIOMCOOP

iActa

Cooperativa d'assessorament jurídic
i transformació social

Amb el finançament de

